

Samvaccination i hemmet mot covid-19 och influensa, Hälso- och sjukvård Region Gävleborg, Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1. Syfte och omfattning	1
2. Allmänt	1
3. Ansvar och roller	2
4. Beskrivning	2
4.1. Förvaring av vaccin	2
4.1.1. Förvaring av vaccin	2
4.2. Förberedelser inför vaccination	2
4.2.1. Planering och vaccinbeställning	2
4.2.2. Ordination	3
4.2.3. Samtidig vaccination mot covid-19 och influensa	3
4.2.4. Transport av vaccin	3
4.2.5. Kontroll innan administrering	4
4.2.6. Administrering	4
4.2.7. Övervakning efter given dos Covid-19 vaccin	4
4.2.8. Beredskap för, och hantering av överkänslighetsreaktioner	4
4.2.9. Biverkningar	5
4.2.10. Avfallshantering	5
4.3. Efter vaccinationen	5
4.3.1. Dokumentation	5
5. Plan för kommunikation och implementering	5
6. Dokumentinformation	6
7. Referenser	6

1. Syfte och omfattning

Denna rutin beskriver praktisk hantering vid vaccination mot covid-19 av person i dennes hem. Rutinen beskriver även möjligheten till samtidig vaccination om säsongsinfluensa.

Syftet med rutinen är att uppnå en hantering där det säkerställs att vaccinet bibehåller sin kvalitet hela vägen fram till det administreras och där processer för ordination, iordningställande, vaccination och dokumentation finns fastställda och är kända i berörda verksamheter.

2. Allmänt

Vaccinering i hemmet kan erbjudas personer som inte kan ta sig till vaccinationsplatsen.

Vid vaccination i hemmet deltar två personer, det kan vara två sjuksköterskor alternativt en sjuksköterska och en undersköterska.

Den praktiska planeringen kring genomförande av vaccination i hemmet görs i samarbete mellan regionen och kommunerna.

De vaccin som används är Vaxigrip Tetra (standardvaccin influensa), Fluad Tetra (förstärkt vaccin influensa) och Comirnaty XBB.1.15 (Covid-19).

3. Ansvar och roller

Regionens arbetsgrupp för Covidvaccination har ansvar för att ta fram denna rutin i samverkan med berörda parter, och för att hålla den uppdaterad utifrån förändrade förutsättningar.

MAS i respektive kommun, ansvarar för att rutinen finns i kommunens ledningssystem.

Verksamhetschef i kommun och i hälso- och sjukvården ansvarar att rutinen är känd och efterlevs av alla berörda medarbetare som utför det praktiska arbetet.

4. Beskrivning

4.1. Förvaring av vaccin

4.1.1. Förvaring av vaccin

På hälsocentralen/vaccinationsplatsen ska vaccinet kontinuerligt förvaras i kylskåp (+2 - +8°C). Det är sjuksköterskas ansvar att varje vardag kontrollera att temperaturen i kylskåpet är inom detta intervall. Aktuell temperatur (inklusive min/max-temperatur sedan senaste mätningen) ska dokumenteras på blanketten: [Läkemedelshantering - Temperaturmätning Läns-gemensam beskrivning](#).

Vaccin mot Covid-19 kommer förpackade i en kartong. Varje kartong är uppmärkt med information om hur länge vaccinet är hållbart i kylskåp. Vid förvaring på hälsocentralen/vaccinationsplatsen ska vaccinflaskorna därför stå kvar i kartongen fram till dess att de ska iordningställas. Observera att flaskorna alltid ska förvaras stående.

Influensavaccinerna Vaxigrip Tetra och Fluad Tetra levereras i förfyllda sprutor. Även dessa ska förvaras i kylskåp (+2 - +8°C).

4.2. Förberedelser inför vaccination

4.2.1. Planering och vaccinbeställning

Planering av vaccinationen görs i respektive kommun/samverkansområde. Det ska säkerställas att det finns förutsättningar för att ge alla beställda/levererade doser under den tid då vaccinet är hållbart.

Covidvaccin beställs från läkemedelsenheten genom att blanketten [Covidvaccination – Vaccinbeställning](#) mailas till lakemedel.covidvaccin@regiongavleborg.se

Ett alternativ är att vaccin hämtas på närliggande vaccinationsmottagning. Vaxigrip Tetra beställs från Oriola enligt ordinarie rutin för vaccinbeställning.

4.2.2. Ordination

Läkare, distriktssköterska alternativt annan behörig sjuksköterska ordinerar vaccinationen på [blanketten för hälsodeklaration](#). Ställningstagande till individens lämplighet att få vaccin görs utifrån hälsodeklarationen samt enligt rekommendationer i FASS ([Comirnaty FASS-text](#)).

4.2.3. Samtidig vaccination mot covid-19 och influensa

Om tillgången till vaccin mot influensa medger samtidig administration kan det ske enligt följande:

- Standarddos influensavaccin och vaccin mot covid-19 (oavsett dosnummer och typ av covidvaccin) kan ges till vuxna vid samma tillfälle. Vaccinerna ges då i olika injektionsställen. Kan också ges med valfritt intervall.
- Vaccin med förstärkt/adjuvanterat influensavaccin (Fluad Tetra) och mRNA-vaccin mot Covid-19 (Comirnaty XBB.1.15) kan ges till vuxna vid samma tillfälle.
- Vaccination med förstärkt/adjuvanterat influensavaccin (Fluad Tetra) och det proteinbaserade covid-19-vaccinet Nuvaxovid separeras minst 7 dagar.
- Samtidig vaccination har troligtvis ingen negativ påverkan på vaccinationseffekten men vissa biverkningar kan öka, såsom ont i armen, feber eller muskelvärk.

För vissa sköra individer där även milda biverkningar exempelvis i form av feber kan påverka bakomliggande sjukdomstillstånd negativt kan ordinerande vårdpersonal överväga att vänta 7 dagar (eller mer) mellan vaccination mot covid-19 och influensavaccination.

4.2.4. Transport av vaccin

När vaccinet ska transporteras ska det säkerställas att vaccinets kvalitet inte påverkas negativt. Covidvaccin är känsligt för stötar och skakningar och ska hanteras varsamt.

Vaccinet får inte frysa så det måste skyddas mot låga temperaturer.

Vid skickning av obruten flaska ska det säkerställas att injektionsflaskan förvaras stående.

4.2.5. Kontroll innan administrering

Inför administrering av vaccinet ska sjuksköterskan:

- Kontrollera att rätt vaccin är framtaget, mot sprutetikett och ordination
- Kontrollera hållbarheten mot märkningen på sprutan.
- Inspektera sprutan visuellt. Kontrollera att sprutan är intakt, innehåller rätt dos samt att suspensionen inte är missfärgad eller innehåller några partiklar. Om så är fallet ska sprutan kasseras.

4.2.6. Administrering

Vaccinet ska ges som en intramuskulär injektion i deltoideusmuskeln i överarmen. Injektion sker enligt normala rutiner, [Injektionsteknik - Vårdhandboken](#)

Efter sticket är det vanligt att det ömmar lite, blir rött, svullet eller kliar på överarmen. En del kan få kortvarig feber, ont i huvudet och få en allmän sjukdomskänsla. Allt detta är en naturlig reaktion och ett tecken på kroppens immunförsvar. Symtomen är oftast milda och går över efter någon dag. Allergiska reaktioner är mycket ovanliga.

För alla patienter med ökad blödningsbenägenhet gäller: kompression efter vaccinationen ska göras genom att vaccinatören trycker en minut följt av att patienten själv håller fortsatt tryck under ytterligare minst 10 minuter. Intramuskulär vaccination ska ges i deltoideus. Gluteala injektioner bör undvikas.

4.2.7. Övervakning efter given dos Covid-19 vaccin

Om behov finns av övervakning efter vaccinationen ska patienten övervakas minst 15 minuter. Det gäller patienter som tar sin första vaccindos mot covid-19. Det gäller även patienter med risk att utveckla allergi, med blödningsbenägenhet eller behov av övervakning av annan anledning.

4.2.8. Beredskap för, och hantering av överkänslighetsreaktioner

Liksom vid annan vaccinering behöver det finnas beredskap för överkänslighetsreaktioner. Till stöd finns rutinen:

[”Anafylaxi - Behandling vid allvarlig överkänslighetsreaktion hos vuxna - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg”](#).

MAS och/eller verksamhetschef ansvarar att rutinen om anafylaxi finns tillgänglig, för att nödvändiga läkemedel finns tillgängliga vid vaccinationen och för att sjuksköterskorna är väl införstådda med rutinen för anafylaxi.

Läkemedel som behöver finnas är:

- Munlöslig tablett desloratadin 5 mg (preparatnamn: Aeries, Caredin)
- Tablett betametason 0,5 mg (preparatnamn: Betapred, Betametason)
- Injektion betametason 4 mg/ml, 5 x 1 ml (preparatnamn: Betapred)
- Injektion adrenalin 1 mg/ml, 10 x 1 ml (preparatnamn Adrenalin)
- alternativt - Adrenalin injektionspenna 300 mkg eller 500 mkg (preparatnamn Emerade, Epipen, Anapen, Jext)

Utöver läkemedel ska sjuksköterskan vid vaccination ha med sig blodtrycksmätare och stetoskop. Vi rekommenderar andningsmask (pocketmask) att använda för inblåsning.

4.2.9. Biverkningar

Liksom vid alla nya läkemedel och vaccin kommer användandet av vaccin mot Covid-19 noga övervakas av myndigheterna för att snabbt kunna upptäcka eventuella biverkningar. Det är av denna anledning viktigt att vårdpersonal rapporterar eventuella misstänkta biverkningar eller reaktioner.

Sjukvården ska rapportera misstänkta biverkningar till Läkemedelsverket via <https://www.lakemedelsverket.se/sv/rapportera-biverkningar/lakemedel>.

4.2.10. Avfallshantering

När hållbarheten angiven på vaccinkartongen gått ut (10 veckor efter uttagande av lågtemperaturfrys) måste eventuellt kvarvarande vaccin kasseras. Kassation ska i möjligaste mån undvikas genom noggrann planering.

Avfall från vaccinationen (sprutor, kanyler, injektionsflaska etc) kasseras i gult riskavfallskärl, Cytostatika och läkemedelsförorenat avfall, som sedan destrueras enligt ordinarie rutiner.

4.3. Efter vaccinationen

4.3.1. Dokumentation

För att möjliggöra spårbarhet ska namnet och batchnumret av administrerat vaccin tydligt dokumenteras. Sjuksköterska dokumenterar detta på ordinationsblanketten.

I planeringen av vaccination i hemmet ska det fastställas vem som dokumenterar i journal och i MittVaccin. Förutsättningar finns i [Covidvaccination - Vaccination på SÄBO i Region Gävleborg](#) och [Covidvaccination - Vaccination av allmänheten](#).

Generellt gäller att given vaccination dokumenteras i kommunens HSL journal då personen är inskriven i hemsjukvården. Alla vaccinationer registreras i MittVaccin inom 24 timmar. Hälsodeklarationer skickas till respektive listad HC.

5. Plan för kommunikation och implementering

MAS ansvarar för att rutinen och tillhörande dokument/instruktioner når verksamhetscheferna i kommunen. Verksamhetschef i kommunen ansvarar att rutinen är känd och efterlevs av alla berörda medarbetare som utför det praktiska arbetet.

Verksamhetschef i Primärvården ansvarar för att rutinen är känd och efterlevs i den egna verksamheten.

Rutinen läggs på samverkanswebben:

<https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-var-d-tandvard/kunskapsstod-och-rutiner/coronavirus-covid-19/vaccinering/>.

6. Dokumentinformation

Detta dokument är framtaget av arbetsgruppen för Covidvaccination. Rutinen uppdateras vid förändringar i förutsättningar, exempelvis om nytt vaccin används för vaccination i hemmet.

7. Referenser

Dokumentnamn
https://www.regiongavleborg.se/vaccin-covid19
https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/
https://www.lakemedelsverket.se/sv/coronavirus/coronavaccin

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet